

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Г. в. о. голови Дарницької
районної в місті Києві
державної адміністрації**

Миколі КАЛАШНИКУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)*

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

З метою реалізації зазначених вище норм законодавства України 10 січня 2024 року працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинг стану додержання прав дітей в

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№788.2/24/48.2 від 24.01.2024
КЕП: Лубинець Д. В. 24.01.2024 16:20
5FBB77F7B650371D0400000E88D010044560300

умовах воєнного стану адміністрацією Дарницького дитячого будинку-інтернату.

Під час моніторингового візиту було вивчено матеріали щодо діяльності закладу, особові справи вихованок та обстежено приміщення установи.

Відповідно до Положення про Дарницький дитячий будинок-інтернат (далі – Дарницький ДБІ), затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) від 01.10.2013 № 1748 (у редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 29.04.2021 № 985), Дарницький ДБІ є юридичною особою.

Заклад заснований на комунальній власності територіальної громади міста Києва та підпорядкований Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Засновником та власником Дарницького ДБІ є територіальна громада міста Києва, від імені якої виступає Київська міська рада. Заклад розміщено за адресою: вул. Ялинкова, 58/60, м. Київ.

Дарницький ДБІ є стаціонарною соціально-медичною установою II профілю для тимчасового (до 6 місяців) або постійного (понад 6 місяців) перебування або проживання дітей з інвалідністю (жіночої статі) віком від 4 до 18 років та осіб з інвалідністю жіночої статі віком від 18 до 35 років з порушенням фізичного, інтелектуального розвитку та психічними розладами, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, побутового обслуговування, медичної допомоги, освітніх послуг, комплексу реабілітаційних заходів і згідно з медичним висновком не мають протипоказань для перебування в будинку-інтернаті незалежно від наявності осіб, зобов'язаних згідно із законом їх утримувати.

Установа розрахована на 200 ліжко-місць.

На час моніторингового візиту до Дарницького ДБІ влаштовано 187 вихованок (186 дівчат та 1 хлопчик). Від загальної кількості вихованок до закладу зараховано 50 дітей та 137 – від 18 до 35 років.

Водночас із 186 дівчат навесні 2022 року 76 (63 повнолітні особи та 13 дітей) було евакуйовано до Федеративної Республіки Німеччина (далі – ФРН). Наразі група продовжує перебувати у ФРН, де місцевими судами над дівчатами призначено опікунів. Зі слів керівника Дарницького ДБІ, персонал працює «вахтовим» методом.

Моніторами з'ясовано, що у зв'язку із активними бойовими діями у місті Харків та Харківській області у травні 2022 року до Дарницького ДБІ було тимчасово переміщено 40 вихованок із Комунальної установи «Богодухівський дитячий будинок-інтернат» з Харківської області відповідно до наказів цього закладу від 05.05.2022 № 8-в, 12.05.2022 № 10-в (за погодженням із Департаментом соціального захисту населення Харківської обласної державної адміністрації).

Наказом Дарницького ДБІ від 13.05.2022 № 42 до закладу було прийнято та розміщено додаткову групу у кількості 8 вихованців Богодухівського дитячого будинку-інтернату (7 дівчат і 1 восьмирічний хлопець).

Будівля Дарницького ДБІ не передбачає укриття. Водночас безпеку дітям та персоналу під час повітряної тривоги адміністрація закладу забезпечує у вбудованому у будівлю закладу підвальному приміщенні. Відповідно до Акту оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття, складеного 15.08.2023, підвальне приміщення рекомендовано до використання як найпростіше укриття.

Під час моніторингового візиту були вибірково переглянуті особові справи дітей, які перебувають у закладі, та встановлено факти порушення Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», яким визначено, що кожен громадянин України, який досяг чотирнадцятирічного віку, зобов'язаний отримати паспорт громадянина України.

За результатами вибіркового вивчення особових справ вихованок Дарницького ДБІ віком від 14 до 18 років, яких було переміщено (евакуйовано) із Богодухівського дитячого будинку-інтернату, встановлено факти порушення права дітей на громадянство у зв'язку із неоформленням паспорта.

Так, з'ясовано, що неповнолітня народження, досягла чотирнадцятирічного віку. Однак законні представники дитини самоусунулись від обов'язку вчасного оформлення паспорта дитині.

Паспорта не має також неповнолітня вихованка народження, яку переміщено (евакуйовано) із Комунальної установи «Богодухівський дитячий будинок-інтернат» і яка досягла чотирнадцяти років.

За усною інформацією керівництва Дарницького ДБІ, відповідні заходи не вживались, оскільки діти мають батьків. Листи до Комунальної установи «Богодухівський дитячий будинок-інтернат» також не направлялись.

Відсутні у особових справах зазначених вище дітей і відомості щодо здійснення службою у справах дітей та сім'ї Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації як представником органу опіки та піклування необхідних заходів для поновлення права дітей.

Зауважене спричинене відсутністю контролю дотримання прав та інтересів дітей, які перебувають у закладі, з боку служби у справах дітей та сім'ї Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації.

Такі факти є порушенням статті 7 Конвенції ООН про права дитини, статті 21 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус».

На підставі викладеного та з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина та недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та невідкладно вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, здійснити заходи щодо одержання дітьми паспортів та поновити право дітей на громадянство.

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи повідомити мене у місячний строк.

3. Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Проценко Наталія 299-74-08

